

לימוד לשבת חנוכה

מכתבי עמיה' ונינו הי"ד

במהלך חיינו אנו נפגשים כל הזמן עם מציאות חיצונית שסובבת אותנו. זה מתבטא בין היתר במידע שאנו מקבלים, בחברה שאנו משתייכים אליה, ובמציאות תרבותית שכל הזמן משתנה סביבנו. במקביל בתוכנו נמצאת העצמיות שלנו. נק' חיים שייחודית לנו שעלינו לגלותה ועל ידה לקיים את ייעודנו בעולם. אותה נק' עצמית שכל העולם נברא בשבילנו בזכותה. בשביל לגלות את מהותנו דרושה עבודת הקשבה עמוקה, להקשיב למה שנשמתינו דורשת ממנו, וזה נעשה על ידי עולם רוחני בנוי.

אלא שמתחילת חיינו אנו חיים רוב הזמן את המציאות החיצונית ומתעלמים מנק' העצמית. במקום לגלות את עצמיותינו אנו מתאימים עצמנו לחברה, לסביבה, ולתרבות. נוצר מצב שאת תחושת הקיימות אנו צורכים מהסביבה. כך נוצרת לנו דמות חברתית שכל הזמן אנו מרצים אותה.

והאני העצמי הולך ונשכח. הרב באורות הקודש כותב על נק' זאת:

"העולם הרוחני בונה כל אחד ואחד לעצמו בקרבו. כל תכונת ההקשבה אינה כי אם הכשרה לבניין הנצחי העצמי של היחיד כל מרכז התורה הוא הפסוק של שמו הפרטי.. כל המפגש עם העולם מטרטנו אינה כי אם לגלות ולבנות את מה שטמון בתוכנו פנימה. וכשיש אלוננו למעלה לשמענו נדע מי אנחנו.

ממשיך הרב:

"ויש אשר הקשבתו היא כל כך מפולשה עד שאובד הוא את הריכוז העצמי. יודע הוא שמות רבים רק את שמו שכח ולא ידע. אז כל עמלו לריק הוא ואין לו תקנה כי אם על ידי ערלת אוזן כבירה שמונעתו מכל הקשבה.. ואחרי ההרוס הגדול הזה.. הוא שב ומתחדש בצורה חדשה.."

לפעמים אנו כל כך חיים מציאות חיצונית עד שנוצר מצב של פילוש- העולם עובר דרכנו ללא מפגש עם עצמיותינו. אנו מקשיבים לכולם חוץ מלעצמנו. ואז צריך לסגור את האוזניים. להתחיל לשמוע מתוכנו- מי אנחנו מה מתאים לנו באמת. מה רצוננו האמיתי מהן התכונות שבנו מהן היתרונות והחסרונות. ולאחר שיש לנו את עצמנו אנו מתחדשים ומתמלאים חיים ויכולים אנו לחזור לקיום תפקידנו בעולם.

כמו בפרט גם בחיי האומה מפעמת נשמה. נשמת ישראל. והיא מחייה אותנו. ויוצקת תוכן לחיינו הלאומיים.

בעצמיות האומה אחת התכונות היא הצניעות, האינטימיות.

צניעות מאפשרת להתעסק במהות. אומה צנועה היא אומה שיש לה את עצמה והיא מכירה בגודלה.

המישך-

היוונים מקדו חלק מהגזרות בעניין זה:

"תנו רבנן: בימי מלכות יון הרשעה גזרו על ישראל שכל מי שיש לו בריח בתוך ביתו יחקוק עליו שאין לשונאי ישראל חלק ונחלה באלוהי ישראל, מיד הלכו ישראל ועקרו בריחים שבבתיהם"

היוונים עוקרים את המנעולים. כשאין מנעול אין שליטה על הכניסה לבית. וזה לא הספיק להם: "וכל כך למה (גזרו)? כדי שלא יהיה לישראל כבוד ולא רשות (צניעות). כל כי הרוצה ליכנס,

נכנס בין ביום ובין בלילה. (כי) בטלו כל דלתות בתיהם ולא היו יכולים לא לאכול ולא לשתות ולא לקיים מצוה עם נשותיהם, בשביל גנבים ולסטים ופריצי יונים, ולא היו רואים שינה בעיניהם לא יום ולא לילה"

היוונים גרמו שלא רק לא יהיו מנעולים אלא שגם לא יהיו דלתות! כשאין דלת כל אחד יכול לראות. אין אנטימיות. אין צניעות. לא נדע מי אנחנו. הרב קוק בעין אי"ה מבאר מה עניין נר איש וביתו במצוות הדלקת נרות ואפשר להבין מכאן מה בקשו היוונים.

הרב כותב שהיוונים בקשו "לא רק לעקור את עם ישראל ממעמד החומרי כ"א לעקור את תכונת החיים שישראל מודיעים בעולם ע"פ שורשי התורה שתהיה הטהרה והצניעות המטרה הראשית בחיי המשפחה ואחרי זה ימשכו יתר המידות והדעות הישראליות... מכל מקום בחיי המשפחה מוכר האור העברי הטוהר והצניעות.."

היוונים רצו לעקור את עצמיותנו, את תכונת החיים של עם"י ולכן נלחמו בנקודת הצניעות והטהרה. הם ראו שנק' זאת (בין היתר) הופכת את חיי עם"י לחיי נצח. נק' זו היא הבסיס לצמיחת האחדות, הכוחות, המהות של עם"י בארץ ישראל. ואותה הם ניסו לשבר.

עלינו לשים לב שהיום אנו שומרים על נקודת המהות העצמית. בחיינו הלאומיים והפרטיים. מולנו- שאנו מספיק יודעים להיות לבד, להיות נאמנים לעצמנו שם נקנה את הוודאות והשלמות במי שאנחנו. נאהב ונקבל את עצמנו באמת. ובכללי- אל לנו להתבלבל אל מול בליץ תרבותי שמבקש למוטט את הבניין בתורה בצבא במשפחה בתרבות ובעיקר בארץ ישראל אדמתינו הנצחית. לא להתבלבל ולא להתנצל אל מול תופעות חולפות ולהיות נאמנים לנק' שהן הן מקור חיותינו. הפרטיים והלאומיים. לקדש שם שמים, כל הזמן לחפש לעשות טוב להגדיל את קומת הרוח בכלל התחומים. ובעז"ה עם"י יצטרף אלינו מתוך כבוד חיבה והכרה לאור הגדול בבית הלאומי הגדול מתוך הכרה בגדלותו. נר איש וביתו.

חג שמח!